

U S N E S E N Í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Aleše Sabola a Mgr. Jana Ferfeckého v právní věci

žalobce: **Mgr. Miroslav Sládek**, IČO: 66244218,
sídlem Heršpická 800/6, Brno

jako insolvenční správce společnosti CITO Praha s.r.o., IČO: 61852155
sídlem Hornoměřcholupská 130/8, Praha 10

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**
sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2021, čj. 39824/21/2000-11452-501591

takto:

I. Žaloba se **odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se jako insolvenční správce společnosti CITO Praha s.r.o., IČO: 61852155, sídlem Hornoměřcholupská 130/8, Praha 10 (dále též „**insolvenční dlužník**“), domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2021, čj. 39824/21/2000-11452-501591 (dále též „**Napadené rozhodnutí**“), jímž žalovaný podle § 159 odst. 3 a § 254 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**daňový řád**“), zamítl námitku žalobce podanou dne 5. 10. 2020 proti nevyhovění výzvě k vyplacení přeplatku ve výši 9 418 137 Kč do majetkové podstaty insolvenčního dlužníka, o němž byl žalobce vyrozuměn přípisem správce daně ze dne 2. 9. 2020, čj. 6944120/20/2010-80542-108899.
2. Městský soud v Praze se nejprve zabýval otázkou, zdali je žaloba směřující proti Napadenému rozhodnutí žalovaného vůbec ve správním soudnictví věcně projednatelná. Především tak soud zkoumal, jestli jsou v předmětném případě dány podmínky řízení; konkrétně se zaměřil na posouzení, zda žalobce před podáním žaloby vyčerpal řádné opravné prostředky, které mu zákon k obraně proti postupu žalovaného přiznává.
3. Městský soud v Praze přitom dospěl k následujícím závěrům.
4. Podle § 2 s. ř. s. poskytují správní soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek

stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

5. Z § 5 s. ř. s. se podává, že „*nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon*“.
6. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.
7. V § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba proti rozhodnutí správního orgánu nepřipustná tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.
8. V nyní posuzované věci přitom soud dospěl z níže uvedených důvodů k závěru, že žalobu proti Napadenému rozhodnutí nemohl věcně projednat, neboť žalobce před jejím podáním nevyčerpal řádný opravný prostředek (odvolání), jehož přípustnost daňový řád v daném případě předpokládal.
9. Soud z žalobních tvrzení osvědčených obsahem písemností k ní přiložených ověřil, že rozsudkem ze dne 28. 5. 2020, čj. 10 Af 14/2018 - 82, Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 7. 5. 2018, čj. 21239/18/5100-41453-712140 a rozhodnutí (zajišťovací příkazy) Finančního úřadu pro hlavní město Praha ze dne 4. 4. 2018, čj. 2729366/18/2010-80541-110999, čj. 2730299/18/2010-80541-110999, čj. 2730822/18/2010-80541-110999, čj. 2731240/18/2010-80541-110999, čj. 2732225/18/2010-80541-110999, čj. 2733400/18/2010-80541-110999, čj. 2733951/18/2010-80541-110999, čj. 2734777/18/2010-80541-110999, čj. 2735485/18/2010-80541-110999 a čj. 2736387/18/2010-80541-110999.
10. Insolvenčnímu dlužníku tak měla vzniknout podle žalobních tvrzení pohledávka vůči správci daně v celkové výši 9 418 137 Kč. Se zřetelem k tomu, že nárok na vyplacení předmětné částky měl vzniknout po dni účinnosti rozhodnutí o úpadku a pohledávka tak měla náležet do majetkové podstaty dlužníka, vyzval žalobce správce daně k plnění do majetkové podstaty.
11. Žalobce se dne 5. 8. 2020 opakovaně obrátil na správce daně (podání evidované pod čj. 6258810/20) s výzvou k úhradě částky ve výši 9 418 137 Kč z titulu pohledávky insolvenčního dlužníka vůči správci daně, a to současně s upozorněním, že je správce daně již v prodlení s vyplacením této částky, která se tak průběžně navyšuje o úroky.
12. Na výše uvedenou výzvu žalobce reagoval správce daně přípisem ze dne 2. 9. 2020, čj. 6944120/20/2010-80542-108899, ve kterém nad rámec svého předcházejícího vyjádření doplnil, že vztah daňového řádu a zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, je upraven v § 242 a násl. daňového řádu s tím, že pro potřeby insolvenčního řízení je za majetek daňového subjektu podle § 242 odst. 2 daňového řádu považován vratitelný přeplatek, přičemž přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou, nejpozději do jejich přezkoumání. S poukazem na vymezení pojmů „přeplatek“ a „vratitelný přeplatek“ v § 154 a násl. daňového řádu správce daně konstatoval, že požadovaná částka není vratitelným

přepлатkem ve smyslu § 154 odst. 2 daňového řádu, a proto výzvě žalobce k vyplacení této částky do majetkové podstaty insolvenčního dlužníka nevyhověl.

13. Žalobce brojil proti závěrům obsaženým v přípisu správce daně ze dne 2. 9. 2020 námitkou podanou dne 5. 10. 2020, kterou správce daně posoudil jako námitku ve smyslu § 159 odst. 1 a § 254 odst. 5 daňového řádu.
14. Napadeným rozhodnutím přitom žalovaný námitku žalobce postupem podle § 159 odst. 3 a § 254 daňového řádu zamítl. V poučení tohoto rozhodnutí přitom žalovaný uvedl, že *„proti tomuto rozhodnutí se může příjemce rozhodnutí odvolat ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání je nepřípustné, směřuje-li jenom proti odůvodnění rozhodnutí. Odvolání se podává u správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno. Podané odvolání nemá odkladný účinek (§109 a § 254 odst. 5 DR)“*.
15. Žalobce však brojil proti Napadenému rozhodnutí přímo žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, jsa přesvědčen, že *„správce daně možnost odvolání v rozhodnutí o námitce připouští pouze za účelem dosažení vlastního prospěchu“*.
16. Soud připomíná, že jakkoli obecně platí, že proti rozhodnutí o námitce podle § 159 daňového řádu není opravný prostředek (odvolání) přípustný (§ 159 odst. 4 věta druhá daňového řádu), v případě rozhodnutí o námitce ve věci postupu správce daně podle § 254 odst. 1 – 4 daňového řádu, naopak zákon přípustnost odvolání jako řádného opravného prostředku proti rozhodnutí správce daně předpokládal, když v § 254 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 stanovil, že *„proti postupu správce daně podle odstavců 1 až 4 je daňový subjekt oprávněn uplatnit námitku podle § 159; proti rozhodnutí o této námitce se lze odvolat“*.
17. Takovým „postupem správce daně podle odstavců 1 až 4“ je přitom dle přesvědčení zdejšího soudu rovněž postup správce daně v právě posuzované věci, kdy se žalobce prostřednictvím výzvy ze dne 5. 8. 2020 a navazující námitky ze dne 5. 10. 2020 proti postupu správce daně vyplývajícimu z přípisu ze dne 2. 9. 2020 poukazoval na to, že v důsledku zrušení rozhodnutí o stanovení daně odkazovaným rozsudkem Městského soudu v Praze, resp. v důsledku neoprávněného vymáhání, mu vznikl vratitelný přeplatek a domáhal se jeho vrácení. Žalobce tedy, jak je zjevné z obsahu jeho podání, brojil námitkou proti postupu správce daně podle § 259 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, dle něhož platilo, že *„vznikne-li v důsledku zrušení, změny nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně, jakož i v důsledku neoprávněného vymáhání, vratitelný přeplatek, vrátí jej správce daně bez žádosti ve lhůtě podle odstavce 3“*.
18. Právě proti tomuto postupu, završenému přípisem správce daně ze dne 2. 9. 2020, tedy proti postupu při vrácení vratitelného přeplatku, jenž měl žalobci dle jeho přesvědčení popsáním způsobem vzniknout, tak podal žalobce dne 5. 10. 2020 námitku, o níž žalovaný správně rozhodl rozhodnutím vydaným podle § 159 odst. 3 ve spojení s § 254 daňového řádu, a poučil žalobce o opravném prostředku, jenž pro věc rozhodná právní úprava připouštěla. Je tomu tak proto, že podle čl. II. bodu 6 přechodných ustanovení zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, účinného od 1. 1. 2021, se řízení o námitce, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle daňového řádu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

19. Žalovaný tak podle stanoviska soudu nepochybil, pokud žalobce v Napadeném rozhodnutí poučil o tom, že je proti němu možné brojit odvoláním ve smyslu § 254 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020.
20. Správní soudy ustáleně judikují, že podle § 5 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. a) s. ř. s. je před podáním žaloby proti rozhodnutí správního orgánu třeba vyčerpat řádné opravné prostředky, pokud je zákon v řízení před správním orgánem připouští. Soud výše vyložil, že žalobce byl oprávněn podat proti Napadenému rozhodnutí odvolání. Žalobce tak však neučinil; v podané žalobě to netvrdí, naopak stojí na závěru, že nebyl oprávněn odvolání podat.
21. Soud se proto za této situace nemohl podanou žalobou věcně zabývat a nezbylo mu, než žalobu proti Napadenému rozhodnutí odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s.
22. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. Soud doplňuje, že za této situace nepřistoupil k výběru soudního poplatku z podané žaloby, a proto ani nerozhodoval o jeho případném vrácení.
23. Za této situace pak soud ani samostatně nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku podané žalobě. Pro úplnost soud podotýká, že nemohl žalobcem indikovaným postupem odložit účinky Napadeného rozhodnutí za situace, kdy se podanou žalobou z popsanych důvodů meritorně nezabýval; z obdobných důvodů by se soud nemohl zabývat ani návrhem na nařízení předběžného opatření (zmínku žalobce o předběžném opatření v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku podané žalobě nicméně soud vyložil se zřetelem k obsahu předmětné části žaloby toliko jako návrh na přiznání odkladného účinku podané žalobě, a to i s ohledem na žalobcem uvedený odkaz na podmínky stanovené v § 73 s. ř. s.).
24. Soud rozhodl o odmítnutí žaloby bez jednání, neboť nerozhodoval o věci samé (srov. § 49 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. března 2021

Mgr. Martin Lachmann
předseda senátu